

2° Ông Phạm-vân-Thư Học-hạ
Thượng-thor ở kinh-dô Huế.
Officier de la Légion d'Honneur
(Tư-dãng-hội-tiểu)

1° Ông Nguyễn-dang-Khosi
Độc-phủ-sứ hồi-huân ở Cánh-tho.
Chevalier de la Légion d'Honneur
(Ngũ-dãng-bội-tinh)

Qui ông
Alberti: Dấu Phông-van phủ Toàn-
[quyền]

Lacombe: chánh Tham-biên
Arnoux: Quản-dốc sở Mật-thám
[Namk]

Faurie: Trang-sư ở Nam-vian.
Nguyễn-v-Ban: Tổng-dốc Hải-
[duyng Bäck]

Desjardins: Phó-quản lý sở tài
[chánh Đông-Pháp]

Paris: Tổng-ly sở kho-bạc
Darles: Giám-dốc sở L. U. C. I. A
[Saigon]

Grégory: cựu hội-viên phòng
[Thương-mại Saigon]

Sarda: quan kho bạc ở Cao-man.
Hérissou: cựu Tham-biên, cựu
quản-dốc sở mật-thám Namk

Bản báo này làm hạn-hành kinh-
tế tương cho mấy ông được ban-
thương-rat xứng đáng công-nghiệp.
An-Hà

Cải giải thưởng

(Bản-tram-dông)

Vốn tôi có một chút nhiệt-thành về
sự giáo-dục con trẻ, tôi vẫn đang phân-
nân vì nỗi hiện-thời con trẻ chưa có
sách, có truyện gì mà xem. Nghe được
mấy nhà trước thuật có tiếng xuất bản
tập-truyện giải-tri cho con trẻ đúng, tôi
lấy làm mừng quá, nhân trong nhà có
2 đứa cháu, liền mua 2 phần-truyện
giải-tri cho 2 cháu xem, nay đã xem
độ trẻ con mà có ích về đường giáo-
dục lắm.

Vậy tôi xin hiến một số tiền nhờ là
400\$00 cho truyện giải-tri để nhờ các
nhà văn trong nước cùng vui lòng vì
cải-mục đích giáo-dục mà soạn "chữ
không phải dịch thuật" cho một bản
tiền-thuyết trước trên được hai trăm
trang chữ viết, hoặc nói về lịch-sử,
hoặc nói về địa-dư, hoặc nói về cách
trí, hoặc nói về luân-lý cũ nước nhà,
bản nào có trị-tướng tốt về vị hay, mà
lời lẽ lại bình dị trôi-chảy thích hợp
vào cái trình độ trẻ xem thì xin kính
biết 400\$00, xin phép cho đăng bản
tiền-thuyết ấy vào chuyện giải-tri, bản
nào không trúng cách xin hoàn-lại cho
tác-giả.

Xin hàng trong 6 tháng "từ 16 Avril
đến 15 Octobre 1925" Ngai nào có lòng
tốt soạn-dum cho bản tiền-thuyết ấy
thì gửi lại cho ông Dương-bá-Trạc,
Trung-Bắc-Tân-Vân, Hà-nội, vì tôi đã
nhờ mấy ông biên-tập-truyện giải-tri
sẽ thu-nhận lấy những sách gửi lại mà
tổ chức một Hội-dồng điếm-duyệt-dum
cho.

Mấy lời què-khếch, xin các nhà văn
trong nước cùng vui lòng vì cải-mục đích giáo-
dục mà lượng-xét cho.

Tân-Lam: Ngô-thị-Quyên
Kính cáo

LỜI TIẾN DÂN CỦA BỒN-BÁO:

Bồn-báo tiếp được và đăng báo bài
trên đây, nơi tay của quí đồng-nghiệp
Dương-bá-Trạc chủ-bút báo Trung-
Bắc-Tân-Vân ở Hà-nội gửi vô, bài của
cô Ngô-thị-Quyên treo giải-thưởng một
số bạc 400\$ cho văn-nghệ nào soạn
thành một bản tiền-thuyết có giá-trị
theo đề của cô ra trên đó.

Trước khi giới-thiệu cuộc thi này,
Bồn-báo xin đề lời ngợi-khen tấm
lòng nhiệt-thành của một người phụ-
nữ là cô Ngô-thị đây đối-cung quốc-
văn nước nhà rất nên tham-thi,

chàng nê tôn-bào mà treo giải-thưởng
này cốt để mong-trì các văn-tài soạn
tiền-thuyết. Và lại nên Bồn-báo nhờ
chàng làm, thì chính là cô đây, trong
năm 1923-1925, có cô ra đề thi "Văn
Miêu-Hàn" thì cô có dự-ngân bài thi
của các văn-nghệ trong 3 kỳ ra ứng-
đáp đăng trong báo Khai-Hoa và Trung-
Bắc. Thế thì tấm lòng nhiệt-thành quí
hóa của cô đối-cung quốc-văn, vẫn từ
bao giờ đến bây giờ hằng-có, chờ-chàng
phải một lần nữa mà thôi.

Than ôi! hiện nay quốc-văn của
nước nhà ta ở nhảm trong thời-kỳ
phôi-thai, các lực-nam nhân văn-hào
trong nước đang lo-gây dựng nền quốc-
văn lại, lại cùng may thay, trong hàng
phụ-nữ ta mà có người đem lòng yêu-
trọng, cũng chung lo-chiến-chiến quốc-
văn như thế, hà không nên mừng-nên
kính-sao!

Vậy Bồn-báo rất hân-hỉ mà giới-
thiệu cuộc thi soạn tiền-thuyết này
cũng các vị văn-sĩ trong nước và cầu-
chúc cho cuộc này được thành-tựu.

AN-HÀ

Lời rao

Ông Hội-trưởng Hội Khuyên-
học Cánh-thor kính mời các Hội-viên
trong hân-hội-tru nhóm ngày 5
Mai 1925 lúc 5 giờ chiều tại công-
sở làng Tân-an (trên lầu), được
bản-tinh các việc trong hội kể ra
dưới đây:

1° Ông Hội-trưởng tổ-bầy các
việc hành-dộng của hội.

2° Thủ-biên đọc từ-kể về việc
tiền-bạc của hội.

3° Tài-cử bản-tri sự-nam 1925

4° Luận-dàm các việc khác
nữa trong hội.

Hội-trưởng Khuyên-học hội,
Vũ-van-Thom

là một loài rất nguy-
hiểm cho người ta

Ruồi là một loài rất nguy-hiểm
cho người ta làm. Loài nó thường
sinh-sống ở những nơi dơ-dày tanh-
hối, rồi bay đến đậu trên phần-thực
của người ta, truyền-nhiễm các
bệnh hiểm-nghèo như là: an-ta,
thiên-thời, nóng-rét v.v. Như là
cái vôi ở nơi miệng nó và cái lông
chọn nó là mìn để truyền-nhiễm
các bệnh độc cho người ta. Loài
nó lại sinh-sống rất mau tùy theo
thời-tiết, theo lời của giáo-sư Ho-
ward đã gia-công khảo-khảo và thí-
nghiệm cách sinh-sống của loài
ruồi, có biên-ra như vậy: một con
ruồi sinh ra ngày 15 Mars đến 15
Aoat, trong 5 tháng, nên mà trứng
nào cũng nở được và khi nở ra
đều có bị dơ-dày chỉ mà chết bết, thì
có thể sinh ra được 336 ngàn ngàn
triệu con ruồi khác nữa. Tính ra
như vậy thì đủ rõ:

Con ruồi cái ban-sơ-sinh ra... 2 con
Lớp thứ nhứt sinh ra... 120 "
Lớp thứ hai... 7.200 "
Lớp thứ tư... 32.000 "
Lớp thứ năm... 25.920.000 "
Lớp thứ sáu... 1.555.200.000 "
Lớp thứ bảy... 33.312.000.000 "
" thứ tám 5.598.720.000.000 "
" chín 33.923.200.000.000 "

Trong khoảng 5 tháng mà 1 con
ruồi cái có thể sinh ra, nên không
hạo-hết, thì được 336 ngàn ngàn
triệu con ruồi nữa. nghĩ có nên
kính-hải-chưa! Có thể tính qua
cách khác nữa: 1 con ruồi từ đầu
đến cánh dài được 1 phân, nên
lính từ con ruồi ban đầu mà do đến

con ruồi chót là thứ chín thì bé
dài được 3.360 tru ki-lô-mét, tính
ra thì dài bằng 3 lần từ trái đất
lên đến mặt trời 336 ngàn ngàn
triệu con ruồi thì có thể sập phủ
kin cả nhà thờ N-re-Dame là một
nhà thờ lớn nhứt trong toàn cầu
bề-giao được 66 thước.

Loại ruồi sanh hằng cũng mau,
mà ta cũng có phần may là nhờ
được các loài nhện, loài chim mỗi
ngày trừ bết chừng 4, 5 ngàn
con ruồi bằng-chúng vậy, loài ruồi
được sanh-sống tự do thì ít mà
đất này sẽ thấy lên những ruồi mà
chết!

Loại ruồi thường hay quẩn tụ mây
chờ sinh-thuật, nhứt là miệt Phụng-
hiệp độ-rây người ta tất địa bất cá
lần-mắm thì ruồi bầy bay đến nơi đó
chàng biết triệu-uc nào mà kể. Thật
là một lẽ đáng-truyền-nhiễm các
bệnh hiểm-nghèo cho nhơn-
dân đó. Vậy chúng ta hãy giữ gìn
các phần-thực nước-uống của ta
cho kỹ-cẩn-dùng, để cho ruồi lần-
đầu vào và hệ-gặp nó đầu, hãy kiểm-
trà kỹ-cẩn trước khi dùng, thì cũng
là một việc hữu-ích cho mình làm
vậy.

GIANG-LÂN

Nhìn hoa nhớ bạn

Giật-diệp đang nồng, tiếng gà gáy
tinh, lòng tôi nghe ngoài mi Cánh-giang,
giọng nói vấp-lệ tàu thời-thức, ngoài
ngõ ôn-ảo tiếng khách, trống-tàng
cảnh-phút dục đã rồi, lúc bấy giờ,
trời đã rung động mai, với trời đây
mang hạo, ven bờ mạnh thừa dời gót
ta ngoài biên-nhâm-cảnh. Mấy cụm hoa
bương hạt sương con đòng-danh, ngon
gió phất-lạnh hơi đông, nhìn mấy cụm
hoa này: chiếc thì nở, chiếc thì tàn,
chiếc chum-chim hơi cười, chiếc tả-tơ
rửa cánh, đoài hoa xây chạnh, nhớ
bạn tri-âm, thêm áo-nào ruột-tâm, chin
khúc-quần đau gan sắt!

Thật là:
Bảng khương thấy cảnh chạnh người
Trông hoa luống những ngậm người

[với hoa
Ôi! mới hôm nào ta cùng bạn trong
lúc đêm khuya canh-vận, nguyệt-lặng
sương-sa, hai gối một đèn điếm đã câu
chuyện, có khi thì bạn luận ta nghe, có
lúc bạn nghe ta luận, cười cười nói
nói, ngó ngó nhìn nhìn, ngó sắc bạn
trời cười, nhìn mặt ta ừ-dột, bạn hỏi
ta có tâm sự gì mà ừ-dột ừ-sầu? ta
ràng: ngoài chữ bạn-bạt thì ta hết
đều chi lo tưởng. Bạn khuyên ta: chữ
định-lực-tiêu-trưởng, làm thành bại
lầu-vong, hề làm người đang đứng
trong vòng, chữ bạn-bạt hơi nào mà
kể, quán từ bản-lưu-lệ, miêng hèn
chí thì nên, cũng có khi thương hủi
biến-tang-diễn, hết lúc, hết thì là lúc
thời, có câu: Quán-tô-tu-thần "vô
thối-khổ, anh hùng sử-thế khó-khien
bản, chả lo chi cho nhọc-tâm-thần
này giờ các, họ trang-sư, thơ-lưng-tử,
rượu-lưng-bàn, có một giấc, đơn-một
cung, cung nhâm-vui-thu, nhâm-vui-thu,
đến đây bạn như là mà cười, ôi!

lời bạn phau còn vắng bên tai, lòng ta
mong cho gần gũi sớm-khuya, nay
một phút dành chia hai ngã. Than ôi!
Trà-quận một mờ-tin nhận-bán
Cánh-giang mang mất tấm lòng trông
Khiến cho ta bóm-nay, nhìn hoa mà
ngán, đối-cảnh thêm buồn, chạnh nghĩ
lời của đời, chữ tang hiếp hiếp tang,
chàng khác mấy cánh hoa nọ khi tàn
khí nở!

Cảnh-sao cảnh-vân người-sầu!
Hoa-sao hoa-khéo dài-dầu bấy hoa!
Ôi! vì hoa mà ta sầu, vì hoa mà ta
ngán, vì hoa mà ta nhớ bạn ta, chả
hay bạn ta có biết cho ta chăng? hay
là chỉ có hoa kia biết cho ta mà thôi
vậy!

CUỐI-MÌNH

Tân hôn

Tiếp-dặng thiệp của bạn là M. Lê-
quang-Kiểm giúp việc nơi nhà in Hậu-
giang Cánh-thor mời đến ngày thứ năm
23 Avril 1925, nhằm ngày mồng một
tháng tư An-nam, đến tư gia của người
ở Cánh-thor mà chung-vui một tiệc mừng;
ấy là ngày lành-nghiêm-thần của người
định thành gia-thất cho người, sanh
duyên của con người, của thầy-cư Thôn-
trưởng Long ở làng Thanh-lợi Cánh-thor,
lên làm con rể của ông-mang-cung 2
họ và chúc cho vợ-chồng nời của bạn:
Trăm-nam-loan-phụng-thắm-duyên-hải,
Ngàn-thuở-châu-trần-bền-tơ-lộc.

Lại tiếp-dặng lời mời của M. Hoài-
giáo-lập tại trường Song-mỹ (Cánh-thor)
cho hay rằng: đến ngày 23 Avril 1925,
ông thân của thầy định hôn cho thầy,
nên thỉnh ngày ấy đến nhà thầy nơi lộ
mới Cánh-thor mà dùng ly-rượu mừng
cùng thầy. Tôi có lời cảm-ơn thầy
trông-tình và chúc cho vợ-chồng thầy:
kết-tóc-trăm-năm, vui-câu-cang-lệ.

Lại tiếp thêm một cái tin mừng nữa
là M. Nguyễn-nhứt-Thượng bạn đồng
thời cùng tôi cũng cho hay rằng: đến
ngày 4 Mai 1925 tôi đây, bạn tôi
sẽ thành-lễ hôn-nhơn cho bạn tôi, nên
mời đến ngày ấy đến chung-vui cùng
bạn một tiệc rượu mừng.

Vậy nên tôi xin đề lời mừng bạn sẽ
có người nời-trợ, và chúc cho vợ-
chồng mới của bạn vui-chữ bách-niên
hảo-hiệp, như cò-sắc-cầm.

Vô-nguộc-An
kính mừng

Avis d'Adjudication

Lieu, date et heure de l'adjudication:
Bureau de l'Ingénieur en Chef des Tra-
vaux Publics à Saigon, le Jeudi 7 Mai
1925, à 10 heures.

Objet: Construction d'un collège
Franco-Annamite à Saigon.
Importance approximative: 351.522\$65
Cantonnements provisoire

et définitif 3.900\$00 et 95.000\$00
Bureau où le cahier des charges
peut être consulté: Bureau du Service
des Bâtiments Civils.

Công ty Bảo kê

Chữ vị muốn bảo-kê xe hơi, xe
kéo cũng là nhà cửa về việc hỏa-hoạn,
chống-cướp-tham-taken Saigon, xin đến tại
NHÀ IN HẬU GIANG mà thương-nghĩ.

Thuốc thoa Cadum

các bệnh ngoài da

Những kẻ hay ngứa gãi đầu đến da đỏ đẫm,
hề dùng thuốc thoa Cadum mà thoa thì êm ái
nhẹ-liền, ăn ngủ lại được, khỏi lo có những bệnh
ngoài da, nọ là: nổi-phồng, nổi-đỏn, nổi-mụn,
nổi-nhot, gẻ-ngứa, bị-trầy-da, đứt-tay-đứt-chơn,
bị-phồng, có-lát, nổi-mày-đay, nổi-vẩy-cá, sần-
sượng, ngứa-mũi-nảy-mũi-kia, vân-vân.

Các ông các bà hãy nhớ ngày nào thì mua
ngày này, cho được một hộp thuốc này, hỏi liệm
bản thuốc quen của các ông các bà thì có.

Bồn-quản thay mặt cho hân"
"Assurance P..."
công-ty bảo-kê rất có tiếng ở Saigon.
Khi có việc rủi-ro xảy đến thì công-
ty bồi-thường và điều-định các việc
lập-lức.
Xin quí vị chiêm-có.

Phòng-van Quan-Lục-sự Nô-te
Pancrazi tại Cánh-thor

YẾT-THỊ

Thuận-mái

Theo lời xin của ông Lortat Jacob.
Quan-Trang-sư ở tại Nam-vian, ngày
thứ tư 6 Mai 1925 nhằm ngày 14
tháng tư An-nam, năm Ất-sửu, chín
giờ ban-mai, tại nơi Phòng-van quan
Lục-sự Nô-te Pancrazi tại Cánh-thor sẽ
giáo-gia bản một số ruộng chừng một
ngàn mẫu tọa lạc tại làng Thới-lai
(Cánh-thor) miếng đất này kể cận với
đất của Hội-Thị-Đội (M. Mézin), đất
của Nguyễn-xuân-Hy và kinh số 2 và
đường hướng như bờ đề-cảng
nước như miếng đất đã bán cho Hội-
Thị-Đội (M. Mézin).

BA GIÁ SÁU MƯƠI LAM
NGÀN ĐỒNG BẠC (65.000\$00)

tiền số phi-chưa-kể-vô.

Ái-trả giá cao hơn hết thì được mua.

Ái-muốn hỏi đều chi-huy là muốn

tin cách trả giá mãi cho đê, xin đến nơi
Phòng-van quan-Lục-sự Nô-te Pancra-
zi tại Cánh-thor này là do đường thay
kện Lortat Jacob ở tại Nam-vian.

Thời sự

Saigon

PHẦN BỘ CỤC BAN

Ngày thứ tư 22 Avril lúc 5 giờ chiều
quan Toàn-quyền các-tin cùng lập
phủ-nhơn và gia-quyền đông-xương
tàu "Aray le Rideau" mà phần-bộ-có
quốc, an đường-tinh-thần.

Cánh-thor

TRÔI ĐÁNH (?) CHẾT TÔI

Ngày 18 Avril độ-lúc 1 giờ chiều
nhằm lúc trời giông-mưa-sấm-sét; tại
làng Tân-an (Cánh-thor) nơi nhà Bộ-Trợ
ở Tham-Tướng có 2 đứa con nít: 1
đứa 10 tuổi, 1 đứa 7 tuổi, vẫn là 2
anh em ruột với nhau, thấy trời mưa,
chúng nó tuốt quần-áo-rũ nhau chạy
tầm ngoài mưa, chừng trời sấm-chớp,
2 đứa nhỏ chạy vô núp dưới gốc xoài
gần miề sông. Thình-lình, sấm-nổ một
tiếng vang-trời, đứa nhỏ 7 tuổi bị sét
đánh tề-xiên đem vô nhà một lát tất
lòi, còn đứa 10 tuổi dấn ra nằm dưới
bãi khỏi chết.

Đây là bị sét (diễn-khí) rồi nhảm,
người mình không hiểu cho là trời
đánh. Bởi trên không trung thường
có điện-khí, lúc giông gió bay-dộng
với nhau, nhân lửa ánh-trời, mình
kêu là trời-chớp, điện-khí đụng-nhau
rồi rồi xuống, thường vậy cây nào
lớn, cao hay rất-diễn vậy rồi chạy
xuống đất; lúc điện-rút vô cây nào mà
dưới gốc có ai đứng đó, bị ngay luồng
điện chạy qua thì té-mất rồi đê máu
chết-liền.

7, Rue des Caisses—Hanoï

CATALOGUE FRANCO SUR DEMANDE

khỏi và tỏ lời cảm ơn mấy ông sư và
mấy cô gái hết lòng chiếu cố, rồi từ
đi người ai về xử này, lòng rất nham
ngươi thương tiếc thị-Sen chẳng cùng
Cả một tháng sau, Lâm-tấn-Tài về
con là Tấn-lí trở lên viếng mà thị-Sen
hứng chừa và muốn theo xây mộ lại ch
xiêu đẹp mà làm dấu tích để đời. Lâm
ấn-Tài vì lòng thương vợ nên ở góa đ
hiếu cho trọn tình chồng vợ. CHUN

LỜI KẾT LUẬN: Bồn tàng-thu
vật (thuật việc) thế tình bằng hữu l
gồm trọn tiết nghĩa ân tình. Lý lý
suy thì tác giả khéo sắp cái kiếp ph
sinh của thị-Sen là gái tiết hạnh đư
chánh vai tướng, từ khi rồi lòng mệ đ
lời thề, mà thử là cái thề của nhà
thật là quý báu, ai cũng tiếc cò
thương; cho đến đời con ông rằng tr
chỉn tám-giữa cũng quyết đã kh
chịu thực quyền dành ở góa cho tr
chữ tình cùng vợ. Nhờ tuổi mà g
sánh sửa đàng, nầy ai về ầy?

Truyện sắp dài rồi lạng lạng dần
lại thêm tác giả viết lời văn giản
rẽ, dễ cho bất cứ là lớp nào trong
hội xem qua đều được hiểu rõ lại

Thế-Trung

3. 11. 11